ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії НТУ «ДП»,
Ректор _____ Олександр АЗЮКОВСЬКИЙ
« 02 » квітня 2026 р.

ПРОГРАМА

вступного екзамену зі спеціальності
С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»
для вступу на навчання за ступенем доктора філософії

Уміння, що контролюються	Зміст програми
Визначати форми організації суспільного виробництва, функції грошей та закономірності грошового обігу. Класифікувати основні витрати виробництва та види прибутку. Визначати ціну та обсяги виробництва на ринках досконалої конкуренції, монополістичної конкуренції, олігополії та чистої монополії. Розраховувати ВВП та інші показники системи національних рахунків. Розуміти основні важелі ринкового механізму.	**1 Економічна теорія** 1.1 Товар і гроші. Теорія виробництва 1.2 Моделі ринків 1.3 Мікроекономічна модель підприємства 1.4 Попит і пропозиція
Аналізувати закономірності становлення, функціонування та розвитку національної економіки. Обґрунтовувати методологічні основи та засоби впливу держави на економічний та соціальний розвиток національної економіки. Аналізувати основні фактори, що впливають на стан економіки. Визначати роль окремих інструментів та організаційних механізмів у регулюванні економічного розвитку країни. Визначати зміну ефективності національної економіки. Обґрунтовувати сценарії економічного і соціального розвитку країни. Прогнозувати наслідки окремих заходів державної соціально-економічної політики. Обґрунтовувати пріоритети та розраховувати показники соціального розвитку національної економіки.	**2 Національна економіка** 2.1 Економічні функції держави 2.2 Державні органи та їх роль в управлінні економікою 2.3 Макроекономічні плани державного управління економікою 2.4 Державний бюджет
Класифікувати підприємства, їх основні засоби, обігові кошти, персонал, форми та системи оплати праці, витрати, види цін, прибутку та рентабельності за різними ознаками. Обґрунтовувати використання певного методу амортизації, джерел формування основних та обігових засобів, форм та систем оплати праці. Визначати показники ефективності використання персоналу, продуктивності праці та напрями їх підвищення, склад собівартості продукції. Аналізувати склад персоналу та причини його руху, склад витрат на виробництво та збут.	**3 Економіка підприємства** 3.1 Виробничі ресурси підприємства 3.2 Трудові ресурси підприємства 3.3 Формування та оцінка результатів діяльності підприємства 3.4 Інвестиційні привабливість та політика підприємства

Уміння, що контролюються	Зміст програми
Класифікувати види та принципи природокористування на засадах сталого розвитку. Обґрунтовувати форми платного природокористування та платежів за забруднення довкілля. Розраховувати економічні збитки від забруднення та деградації природного середовища. Визначати ефект і ефективність раціонального та комплексного природокористування. Здійснювати економічну оцінку природних ресурсів. Обирати методи та засоби стимулювання раціонального природокористування.	**4 Економіка природокористування** 4.1 Економічна оцінка ефективності природокористування 4.2 Природні ресурси як чинник виробництва 4.3 Природні ресурси як об'єкт купівлі-продажу 4.4 Рента і орендна плата
Визначати рівень розвитку підприємства чи галузі народного господарства, використовуючи існуючий інструментарій фінансово-економічного аналізу. Класифікувати сучасні інформаційні технології, що застосовуються в управлінні підприємством. Аналізувати та синтезувати моделі функціонування соціально-економічних систем. Володіти прийомами оптимізації управляння соціально-економічними системами. Будувати економіко-математичні моделі, що застосовуються в управлінні економічними процесами, та оцінювати їх значущість і надійність. Прогнозувати розвиток соціально-економічних систем.	**5 Математичні методи, моделі та інформаційні системи в економіці** 5.1 Інструменти аналізу економічного розвитку 5.2 Аналіз, планування та прогнозування народногосподарських процесів 5.3 Етапи побудови економетричної моделі 5.4 Оцінка значущості та надійності параметрів економетричних моделей

Рекомендована література

1. Базілінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка. Київ: Центр навчальної літератури, 2016. 349 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства : підруч. Київ ; Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
3. Гальчинський А.С., Єщенко П.С. Економічна теорія: підручник. К.: Вища шк., 2016. 503 с.
4. Економіка підприємства: Навч. посібник / уклад. Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К. В. Пічик. Київ: НаУКМА, 2018. 343 с.
5. Економетрика : навчальний посібник для студентів напряму підготовки "Економічна кібернетика" усіх форм навчання / Л. С. Гур'янова, Т. С. Клебанова, О. А. Сергієнко та ін. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 384 с.
6. Козакова О.М. Макроекономіка : підручник / О.М. Козакова, Е.М. Забарна. Херсон : Олді-плюс, 2018. 428 с..
7. Лозовська Л. І., Бандоріна Л. М., Савчук Р. В., Удачина К. О. Економічна кібернетика : навч. посіб. Дніпро : УДУНТ, 2022. 152 с.
8. Національна економіка : підручник для здобувачів ступеня бакалавра / С. О. Тульчинська, О. О. Кожемяченко, Н. Л. Кузьмінська, М. В. Шашина ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 359 с.
9. Шаравара В.В., Любинський О.І. Економіка природокористування: навчальний посібник. Кам'янець- Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 252 с

Критерії оцінювання окремих завдань білета

Кожне теоретичне тестове завдання білета оцінюється 1 балом, а практичне та завдання на відповідність – 5 балами, виходячи з критеріїв:

а) однобальний теоретичний тест:

0 – вибір варіанта відповіді помилковий;
1 – обраний правильний варіант відповіді.

б) практичне розрахункове завдання (задача):

0 – задача не вирішувалася, або були використані формули з грубими помилками, або як такі, що не належать до суті задачі;
1 – задача вирішувалася, але в підсумку були приведені тільки загальні формули та міркування або допущені грубі помилки у використанні формул;
2 – задача вирішувалася, але допущена груба помилка у формулі або в її використанні;
3 – задача вирішена в загальному виді, або містить грубу помилку в розрахунках, або ж відсутня пряма відповідь на запитання;
4 – задача вирішена в цілому правильно, але без відповідних пояснень, або допущена незначна помилка (неточність);
5 – задача вирішена правильно з відповідними поясненнями.

Структура білета

Білет містить 40 однобальних теоретичних тестів та 12 п'ятибальних практичних розрахункових завдань, які охоплюють всі змістовні модулі програми іспиту. У підсумку максимальна сума балів білета складає 100 балів: 40 – за теоретичну частину та 60 – за практичну.

Шкала оцінювання білета

Вступний екзамен оцінюється за шкалою 100-200 балів. Мінімальний позитивний результат іспиту за виконання завдань білета (кваліфікаційний мінімум) складає 25 балів. Ця кількість балів відповідає екзаменаційній оцінки 100 шкали оцінювання. Переведення балів за виконання завдань білета вступного випробування до шкали 100-200 виконується відповідно до таблиці 5.15 додатка 5 Правил прийому до НТУ «Дніпровська політехніка». Вступники, які за результатами іспиту набрали менш ніж кваліфікаційний мінімум, позбавляються права участі в конкурсі.

Приклади екзаменаційних завдань білета

а) однобальний теоретичний тест:

Якщо національна економіка досягла повної зайнятості, а обсяг сукупного попиту зростає, то до якого наслідку це приводить?

а) дефляційного розриву; б) інфляційного розриву;
в) дефіциту державного бюджету; г) стагфляції.

б) практичне розрахункове завдання (задача):

Недоотриманий ВВП, розрахований у відповідності з законом Оукена, склав 80 млрд. дол. при фактичному його обсязі 800 млрд. дол. Економічно активне населення становить 50 млн. чол., а безробітне 5 млн. чол. Розрахуйте кількість циклічних безробітних.